

Vrbovský farník

mesačník farnosti Vrbov – ročník I. – číslo 10/2007

Staroba

Čaká na každého z nás. Prichádza tak pomaly, že si ju niektorí uvedomia v poslednej chvíli a nestihnú si ju vychutnať. Sú ľudia, ktorí tvrdia, že nie je čo vychutnávať. Proti ich tvrdeniu stoja životy mnohých starcov a stareniiek, ktorí svoju jeseň života prežili v nádherných pokojných farbách.

Nepremeškajme svoju príležitosť a neodkladajme svoju starobu na posledné dni svojho života. Ak nám bude dopriate žiť dlhšie, nech to z nás neurobí ušomrané chodiace diagnózy závidiace zdravie ostatných.

Staroba je veľkou príležitosťou tešiť sa z toho, čo sme v živote prežili a tešiť sa z toho, čo prežívajú ľudia okolo nás. Staroba je pre každého človeka väčším bremenom. S tým neurobíme nič. Staroba však môže byť aj väčším darom. A s tým už niečo urobiť môžeme...

J. Červeň

Sauna

MÔJ ŽIVOT JE ÚNAVŇÝ
SPOTÍM SA AJ BEZ SAUNY

Je dobré, keď sa ľudia rovnakej profesie či povolania navštevujú. Učítelia, lekári, kňazi. U kňazov je to veľmi potrebné, ale aj veľmi ťažké. Sú individualitami a vlkmi samotármi. Potešil som sa, keď ma navštívil spolužiak z ročníka. Pôsobí vo veľikánskom meste, a tak prvých dvanásť hodín len spal, kým sa dospal. „To je sila, ako je tu u teba ticho,“ povedal akoby na ospravedlnenie, lebo trochu cítil výčitky svedomia, že premárnil toľko vzácneho času. Trvalé následky každého workholika. Stále má výčitky, že mohol lepšie využiť čas. Tak sme šli na druhý deň márneť čas do teplej vody v istých termálnych kúpeľoch. Po príchode hneď všetko organizoval, skúmal a testoval personál. Preliezali sme ploty a tvárili sa ako totálni tupci, čo zablúdili v areáli kúpaliska. Plavčíci nám odomykali všelijaké prechody, lebo v kúpalisku nebola sauna a v hoteli hej. Môj spolužiak sa nedal odradiť, je to tá istá firma, tak chceme ísť do sauny. Aj keby sme mali vrátiť lístok a doplatiť si tých 30 korún. Sauna je sauna. Najprv sa to nedalo, potom už hej – spolužiak bol zjavne vo svojej koži.

Mlívko som trpel, chodil oblečený pomedzi kúpajúcich sa, preskakoval v topánkach prechodové bazéniky, naplnené dezinfekčnou vodou proti pliesňam. Spolubrat do jedného čľapol za mojej, trochu zle maskovanej, škodoradosti. Ešte kúsok rozruchu pred saunou, spôsobený vytrvalou snahou dostať na jeden lístok dovnútra dvoch, nie však zo šetrnosti ani lakomstva, bol to len pokus o otestovanie systému a trepezlivosti celkom pôvabnej masérky. Ešte k tomu sme spolu hovorili nemecky. To robilo chaos okolo nás trochu zaujímavejší. Dúfal som, že ma to aspoň ako-tak zamaskuje. Kým sa saunička nahriala, zažili sme ešte šokovanie barmanky po otázke, či ten televízor nad barom má plazmovú obrazovku, alebo je na princípe dataprojektora. Chúd'a osemnásťročné, previnilo na ňu zagánila, išla sa kamsi spýtať, no nik v podniku to nevedel. Potom ju akýsi štamgast zjazdil, že pivo je teplé. Vraj, prečo majú vypnutú chladničku? Naša minerálka z tej istej chladničky zasa bola pristudená. Už som sa celkom tešil na izolovaný svet kabínky sauny. Môj spolubrat však vinou mojej utáranosti zistil, že

som už roky nebol v saune a že fínska sauna je pre mňa vlastne španielska dedina. Len so suchšou atmosférou.

Bol som o všetkom inštruovaný. Lenže v saune už sedel nejaký chlapík. Počerný, ale sympatického zjavu. Sauna bola vraj málo teplá, hoci ja som dychčal ako hus na pekáči. „Kľudne môžeš ísť aj sem hore – tieto šmejdy – veď v tejto saune prechladneme. Deväťdesiat stupňov, to je nič.“ Chlpáč oproti nám sa trochu previnilo usmial, ale to mi došlo až v neskorších súvislostiach. S takým trochu ruským prízvukom sa zdvorilo do nášho nevalného hodnotenia zdravotnoprošpešného zariadenia vlúdil otázokou: „Možna trochu priljať vody?“ A zobral vyrezávanú drevenú naberačku z vedra a chcel šplechnúť na rozpálené kamene piecky. Ja, saunoamatér som nemal nič proti, v duchu som sa tešil, že tá horúčava sa hádam na chvíľku zmierni, ale brat v kňazstve to razantne zarazil. Toto je fínska suchá sauna. Suchá! Žiadna para. Póry musia dýchať, telo trpieť. Para tomu len ublíži. Nijaký znalec saun neleje len tak „mir nix dir nix“ vodu. Hádam v poslednom cykle – „Och, môj ty Bože, to tu dnes ešte raz pôjdeme“ - preblesklo mi vtedy letargicky znojom zaliatou hlavou. Chlapík pokorne položil črpák späť a znovu sa usmial. Ale konverzácia mohla začať. Že je pôvodom z Gruzínska. Pravoslávny – to je profesionálna deformácia – čo ma k tej otázke viedla. A tá jazva na nohe je z Afganistanu. Mali mu ju odrezat', ale krstný otec bol vojenský „vrač“ (lekár, pozn. prekladateľ) a k tomu generál. Tak to prežil v celku. A ledva ho v Leningrade dali dokopy, hneď ho poslali späť – trochu trpko sa usmial. „A čo tu robíte na

Slovensku?“ „Podnikám.“ To je pekné. A kde bývate?

Tu. Ako tu? V Ružomberku? Nie, tu – mne to tu patrí. Hotel i kúpaliská. Srdečne sme sa ešte o mnohom porozprávali. Nakoniec už mal tepla dosť, vlúadne sa s nami rozlúčil a odišiel sa hodiť do studenej vody. „To je sila, všetko mu tu patrí, a on sa

nás ešte pýta, či môže naliať trochu jeho vody na jeho piecku v jeho saune v jeho hoteli v jeho areáli jeho kúpaliska s jeho skleníkmi využívajúcimi jeho odpadové teplo, aby si v bare dal jeho obľúbený gruzínsky šalát z jeho vlastných paradajok.“ ... Tam sme ho totiž potom ešte zazreli. Vlúadne nám kývol hlavou na pozdrav.

Kde sú hranice mojej zdvorilosti? Čo vlastne pre mňa znamená zdvorilosť? Ako sa dá definovať v mojom živote? Každý má vlastnú mieru zdvorilosti. Prehnaná nám ide na nervy. Ak chýba, je to arogancia, čo nesmierne odpudzuje. Jestvuje aj falošná zdvorilosť. Vypočítavá. Profesionálna. Ospravedlňovanie sa kata, že vám pri navliekaní slučky na krk zaškrabol znamienko na nose. A dodá, že z toho môže za istých okolností vzniknúť rakovina... Zdvorilosť vyháňavá. „Myslím si, že nik nevie tak dobre variť, ako ty!“ koľkokrát to počujú niektoré naše kuchárky na tábore. Figú lepšie – to len úlisne zalichotím a teším sa na dupľu. Zdvorilosť z rodu podlízavých. „Ó, otec biskup, minule som počúval cez internet z archívu príhovor Johna Fitzgeralda Kennedyho na Arlingtongskom cintoríne, ale oproti vašej kázni to bolo, ako počúvať rozprávku o Pinnocchiovi v mongolčine. No a keď sme už pri našom skromnom Božom stánku, z toho Podporného fondu vravíte, že by bolo na ten medený plech na vežu kostola?“ Prehnaná snaha o zdvorilosť môže byť človeku až nepríjemná – príliš dôverné stískanie, obľápanie neprimerané reálnemu stavu i vnútornej blízkosti, fyzický kontakt zdanlivo zdvorilý, ale obťažujúci – pridlho držaná podaná ruka na pozdrav, pridlhý pohľad do očí plachejšieho spoločníka...

Skutočná zdvorilosť sa zjavuje v srdci človeka so svojimi rodnými sestrami. Taktnosťou, ohľaduplnosťou. Je to jemnosť a snaha o uchránenie druhého pred zahanbením. Ako reagujeme na drobné chyby druhých? Urobíme to pred všetkými, alebo by sme vedeli upozorniť na pomýlenie sa spoločníka diskrétno? Vieme, kedy máme dosť? Aj to patrí k zdvorilosti. Pustiť iného na miesto s lepším výhľadom. Nechať lepšie sústo na tanieri. Vedieť mlčať. Z jemných náznakov pochopiť, kedy odísť, lebo ten druhý by sa už chcel vrátiť k svojej robote. Dohodnúť si stretnutie a prekvapovať ľudí ozaj len výnimočne. Byť presný – zvlášť pri stretaniach sa s druhými ľuďmi. Nechodiť ani skôr, ani nemeškať. Skôr určite nikdy – veď počkať pred dverami nám nič neurobí. Meškať najviac desať minút. Učiť sa všimáť si reč tela druhého a nenútiť ho robiť niečo, čo mu nie je po vôli. Alebo hovoriť mu to, čo nezodpovedá jeho štýlu. Prišiel som na hostinu prvoprijímajúceho dieťaťa. Chlapík, ovešaný zlatými reťazami a zavesený do ženstiny odetej v štýle jednej televíznej šou, mi na privítanie povedal sprostý, vulgárny vtip. Čo na tom, že o padákoch.

Smiala sa len tá jeho „Norika“. Mlčať znamená veľakrát ostať filozofom.

Zdvorilosťou je nehovoriť v zlom o neprítomných. A ak, tak s uchovaním anonymity zainteresovaných. Zdvorilosťou je, keď stretnem skautského vodcu s jeho „deťmi“, že ho nebudem zdržiavať svojimi osobnými taľafátkami. On je na výprave a chce sa venovať svojim ľuďom. Ak sa s ním chcem porozprávať, vyhládam ho vtedy, keď bude mať na mňa čas. Zdvorilosť je, ak volám niekomu na mobil, spýtať sa, či ho mojím hovorom neruším. Ale to aj rešpektovať. Niekedy je to až prekvapujúce. Volá sa to povinne ľahostajná zdvorilosť. „Haló Andy, môžem hovoriť?“ „Nie, šoférujem v hustej premávke, mám síce sluchátko, ale čakal som iný, veľmi súrny hovor. Prepáč, na ten tvoj problém tu nemám ani kalendár, ani nie som schopný sa na to sústrediť. Zavolaj prosím večer.“ „Jasné, nebudem ťa rušiť, len by si mi mohol povedať, či toho dvadsiateho môžeme prísť. Vieš bude tam s nami chlapec, ktorého strýka pohrýzol besný aligátor. Vlastne, nebol ani besný, otrava spočívala v tom, že jeho zuby boli už zhnité od cukríkov, čo mu tie nezodpovedné deti hádzali v ZOO do výbehu. Bol si už niekedy v Bojniciach? Mne sa tam narodila nevlastná sestra babkinho muža. No ono sa len hovorilo, že to bola nevlastná sestra...“ Ešte minútu a človek by si vari radšej vybral dostatočne rozfofrovaný kamión plný dreva a dobrovoľne hodil smerovku do protismeru...

Ale bolo by to nezdvorilé. Minimálne k hasičom, vystrihujúcim moje pozostatky z vraku auta. Tak radšej zostaňme celý život verní snahe po zdvorilosti.

A. Legutký

Naučil som sa tichosti od ukecaných, tolerancii od netolerovaných, добрote od zlých, ale zvláštne je, že týmto učiteľom som nikdy nepodľakoval...

Khalil Gibran

Svätý ruženec

Modlitba ruženca má zaujímavú históriu, ktorá siaha až do 12. storočia. Vtedy sa mnísi viackrát denne modlili všetkých 150 žalmov zo Starého zákona. Tí, ktorí nevedeli čítať alebo boli zaujatí inou robotou, sa namiesto žalmov modlili 150- krát Zdravas Mária.

V 14. storočí v Nemecku jeden kartuziánsky mních tých 150 „Zdravasov“ rozdelil na desiatky. Na začiatok každého zaradil modlitbu Otče náš. Začiatkom 15. storočia iný kartuzián vložil do tejto modlitby 50 tajomstiev z Kristovho života. V 17. storočí sa na koniec desiatku dostala modlitba Sláva Otcu.

Stredoveký človek rád dával svojim modlitbovým knižkám názvy. Aj modlitbu ruženca nazval - ROSARIUM - ružový sad.. Názov Rosarium je skrátением názvu veniec ruží ku cti Panny Márie.

Dominikánsky mních Dominik Pruský sa modlil 150 „Zdravasov“ každý deň. Nedarilo sa mu ale udržať svoje myšlienky v modlitbe. Preto do modlitieb zaradil jednotlivé udalosti z Ježišovho života. To mu pri modlitbe pomáhalo. Túto radu dal aj svojim spolubratom, ktorí mali rovnaké problémy ako on. Tak vznikol Radostný, Bolestný a Slávnostný ruženec. Pápež Ján Pavol II. pridal ešte Ruženec svetla.

Dnešný ruženec, ktorého pôvodcom je dominikán blahoslavený Alain de la Roche má 5 perál Otčenášov, 50 perál Zdravasov, a 5 perál úvodnej modlitby (Otče náš, 3-krát Zdravas a Sláva).

O šírenie ruženca sa zaslúžili žobravé rády, najmä dominikáni, ktorí boli poslaní kázať a slúžiť ľuďom Slovom na obrátenie ich srdc. Žiadaným ovocím ich práce bolo pokánie a modlitba. Potrebovali jednoduchú modlitbu, vhodnú na opakovanie, aby sa ju mohli modliť všetci, kedykoľvek a kdekoľvek, modlitbu vhodnú pre každú kultúru, ktorá človeka zaujme, otvorí mu jazyk a pomôže mu rozjímať.

Ruženec je rozjímavá ústna modlitba. Musíme zdôrazniť, že ruženec je Ježišova modlitba. S Máriou, Ježišovou Matkou, chválime a oslavujeme Ježiša nášho Vykupiteľa, s Máriou - matkou Cirkvi, premýšľame o tom, čo Ježiš pre nás ľudí urobil. Myslíme pri tom na jeho narodenie v Betleheme, na jeho verejné účinkovanie, na utrpenie a smrť na kríži, na jeho vzkriesenie a návrat k Otcovi.

Pri príležitosti stého výročia smrti Bernadety Soubirousevej zvýraznili jednu stranu z knihy o Bernadete od románopisca Franza Werfela: „Modliť sa ruženec je určitý druh nebeskej ručnej práce; neviditeľné šitie alebo pletenie či vyšívanie, horlivo konané pomocou päťdesiatich Zdravasov, korunou perál. Kto roky a roky recituje každý deň túto modlitbu, utvorí si nádhernú látku, tkanivo, ktorým raz Božie milosrdenstvo bude môcť zakryť veľkú časť jeho hriechov. Aj keď často myšlienky zblúdia a vzdialia sa od nábožných formúl, i keď recitujúc Zdravasy si povzdychneme nad drahotou vajíčok alebo si na minútku podriememe, nie je to veľké nešťastie, pretože prežívame a nadobúdame určitý druh istoty, akú sme nikdy nezakúsili.“

*Podľa knihy „Poznáte Pannu Máriu?“, SÚSCM, Rím, 1989
a metodických príručiek spracovala A. Dlužořová*

Ruženec je nástrojom milostí, dôležitým prvkom vnútorného života a opravdivým prostriedkom vnútornej vybavenosti.

Páter Pio

Nech zvažujeme možnosti hĺbky, dostupnosti a masového využitia všetkých známych modlitieb, ktoré sa opierajú o vykupiteľskú Kristovu cestu, a preto majú nenahraditeľnú hodnotu na spásnej ceste človeka, nenájdeme modlitbu rovnocennú ružencu. Jeho dostupnosť, založená na základných modlitbách, predurčuje ho, aby sa stal modlitbou každého veriaceho.

Ján Pavol II.

Oprava

V septembrovom čísle zařadovail tlačiarsenský škriatok, a nesprávnne bol uvedené, že súčasný oltár v evanjelickom kostole zhotovil Ladislav Mednyánszky. V skutočnosti tento oltár zhotovil vrbovský majster Ján Maurer, kazateľnicu Ľudovít Maurer a obraz Krista na Olivovej hore namaľoval roku 1848 Ladislav Mednyánszky. Za chybu sa všetkým čitateľom ospravedľujeme.

Program sv. omši na mesiac október 2007

Dátum	Čas	Úmysel	Liturgický kalendár
1. X.	18:30	za rod. Jankurovú, Bujňákovú	Sv. Terézia z Lisieux, panny a učiteľky Cirkvi
2. X.	07:00	za zdravie a požehnanie pre pani Strakovú s rod.	Sv. anjelov strážcov
3. X.	18:30	+Miloš Michalčík	féria
4. X.	18:30	+František Michalčík a František Zummer st. a ml.	Sv. Františka Assiského
5. X.	18:30	za pomoc pri hľadaní partnera	féria
6. X.	08:00	za pomoc pri hľadaní partnera	féria
7. X.	08:00	+Ján Kuruc	27. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ
	10:00	pro populo	
8. X.	18:30	za pomoc pri hľadaní partnera	féria
9. X.	07:00	+Ondrej, Petronela a Michal	féria
10. X.	18:30	za zdravie a požehnanie pre pani Strakovú s rod.	féria
11. X.	18:30	+Martin a Mária Hrebeňár	féria
12. X.	18:30	+ Jakub a Katarína Glodžak	féria
13. X.	15:00	sobášna sv. omša	féria
14. X.	08:00	+Michal a Petronela	28. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ
	10:00	pro populo	
15. X.	18:30	za pomoc pri hľadaní partnera	Sv. Terézie od Ježiška, panny a učiteľky Cirkvi
16. X.	07:00	za jub. Jánov a Petra	féria
17. X.	18:30	za zdravie a požehnanie pre rod. Compelovú a Trembovú	Sv. Ignáca Antiochijsk., biskupa a mučeníka

Dátum	Čas	Úmysel	Liturgický kalendár
18. X.	18:30	poďakovanie za pomoc pri skúške Oľgy	Sv. Lukáša, evanjelistu
19. X.	18:30	za požehnanie rod. Václava a Márie Hrebeňárovej	féria
20. X.	08:00	+Ján a Anna Glodžak	féria
21. X.	08:00	za pomoc pri hľadaní partnera	29. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ
	10:00	pro populo	
22. X.	18:30	za zdravie bohuznámeho	féria
23. X.	07:00	+Michal a Petronela	féria
24. X.	18:30	za požehnanie rod. Tomáša a Viery Hrebeňárovej	féria
25. X.	18:30	+Martin Vanečko	Výročie posviacky katedrálneho chrámu
26. X.	18:30	za zdravie a požehnanie pre rod. pani Tiborovej	féria
27. X.		sv. omša nebude	féria
28. X.	08:00	+Mária Kisková	30. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ
	10:00	pro populo	
29. X.	18:30	+Michal Body	féria
30. X.	07:00	za pomoc pri hľadaní partnera	féria
31. X.	18:30	za Božie požehnanie pre mamu Emeritu	féria

Sv. omše za účasti detí a mládeže budú vždy v piatok.

Októbrová pobožnosť bude vo všedný deň po sv. omši (modlitba sv. ruženca bude v obvyklom čase o 18:00), v nedeľu sa budeme modliť ruženec spoločne o 14:00 hod. a po ňom bude pobožnosť.

V prípade nepredvídanej udalosti (napr. pohreb) bude zmena v úmysloch sv. omši včas oznámená.

Lekcia od divých husí

Napadlo vás už niekedy zamyslieť sa nad tým, prečo divé husi lietajú v krdli v tvare písmena V?

Ako v správaní mnohých zvierat, Pán Boh mal i tu dobrý dôvod, aby husi obdaril práve takým chovaním. V momente, keď hus zamáva svojimi krídlami, vytvorí sa nadnášajúci prúd pre hus, ktorá letí za ňou. V krdli v tvare V potom celá skupina prejde najmenej o 71 % dlhšiu cestu, než keby každý vták letel sám. V prípade, že hus opustí krdeľ v tvare V, zrazu má pocit, ako keby ju ťahalo k zemi ťažké závažie a hneď sa radšej vráti ku skupine.

Rovnako, ako divé husi aj ľudia, ktorí spolupracujú a idú rovnakým smerom, dostanú sa rýchlejšie k cieľu než tí, ktorí skúšajú dostať sa k cieľu sami.

Ak sa vedúca hus unaví, zaradí sa na koniec krdľa, aby si mohla odpočinúť. Na jej miesto v čele krdľa sa posunie iná. Keby ľudia mali toľko rozumu ako divé husi, už by na to prišli, že ich úspech závisí na spolupráci; striedavo by konali ťažkú prácu a zdieľali by ťažkosti vedenia skupiny. Husi letiace na konci krdľa hlasito povzbudzujú tie na čele skupiny. Dôležité je, aby hlasy zozadu boli naozaj povzbudivé, inak to bude iba „breptanie”.

Ak nejaká hus ochorie, ďalšie dve sa s ňou oddelia z krdľa, aby jej mohli poskytnúť ochranu na zemi. Zostanú s ňou dovtedy, kým opäť bude schopná pokračovať v lete alebo kým neskoná. Potom sa vydajú na cestu, aby buď dohnali svoj krdeľ, alebo aby sa pripojili k inému.

Kiež by sme i my boli takto obetaví, aby sme si zaslúžili takých priateľov, ktorí v prípade núdze budú stáť pri nás.

Nemusíme byť vedcami kvôli tomu, aby sme sa poučili od tých múdrych Božích tvorov; stačí sa iba zastaviť a pozorne načúvať a hľadiť, aby Pán Boh mohol odkryť pred nami svoje divy.

(n)

Ježiš zmenil môj život...

„Najprv som sa hanbila, ale po treťom vyznaní som išla.“

Možno ju osobne poznáš, možno nie. Možno ju každý deň stretávaš na ulici, v autobuse či v obchode. Možno poznáš jej deti, manžela. Ale vieš o nej tú najpodstatnejšiu vec, že v jej srdci prebýva Ježiš? Skús si viac všimnúť ľudí okolo seba a nehľadaj len na ich nedostatky.

„Od malička som bola vychovávaná v duchu kresťanskej viery. Viedli ma k nej rodičia i starý otec, ktorý ma často volal do kostola. Niekedy som sa pred ním schovala, lebo sa mi nechcelo ísť. V tomto období som vo viere nevidela taký význam ako teraz. Z kostola som si odniesla nejakú múdru a zaujímavú myšlienku. Uvažovala som nad ňou a túžila som praktizovať vo svojom živote.

Z mnohých časopisov som sa dozvedela, aký je Boh dobrý a ako mocne zasiahol v životoch ľudí. Hovorila som si: „To muselo byť úžasné. Aj ja chcem niečo také zažiť.“ Stále ma k Bohu niečo ťahalo. V tom čase som si neuvedomovala, že pácham hriech, ktorý sa Bohu nepáči. Myslela som si, že nikomu ním neublížujem – ani ľuďom, ani Bohu, ani sebe.

Chcem sa s vami podeliť o to, ako Boh mocne zasiahol v mojom živote a čo to pre mňa znamenalo. Je to úžasné!

Išla som na stretnutie mládeže. Nikdy som na niečom podobnom nebola. Veľmi som sa tešila, zároveň som mala obavy, že tam budem najstaršia. Vystupovali tam rôzne gospelové kapely, chválili sme Boha, spievali mu. Počúvali sme svedectvá mladých o ich uzdravení z hriechu. Potom vystúpil na pódium mladý muž, ktorý hovoril o drogách, sexe, hrách, alkohole a rôznych iných závislostiach, z ktorých sa vyznal pred Bohom. Chcel sa ich zbaviť. Vyzval ostatných, ktorí majú podobné problémy a chcú ich odovzdať Bohu, aby prišli do vedľajšej miestnosti.

Niečo sa vo mne zlomilo: „Aj ty by si mala ísť a vyznať sa z hriechu, ktorý páchaš už dlhé roky.“ Najprv som sa hanbila, ale po treťom vyzvaní som išla. Bolo nás tam veľa a v spleťosti hlasov sme vyznávali svoje hriechy pred Bohom. Aj ja som Bohu odovzdala svoj hriech, dala pod jeho vládu, prosila o odpustenie. Poviem vám, moje srdce sa

vznášalo a mala som pocit, že sa celá vznášam. Moja radosť nemal hraníc.

Môj Boh ma úplne uzdravil z môjho hriechu a závislosti na ňom. A odvtedy mám k nemu oveľa bližšie.“

vema / terezka

Z histórie

NAJSTARŠIE OSÍDLLENIE VRBOVA

Medzi dvoma kopcami v Popradskej kotline v tesnej blízkosti Vysokých Tatier sa nachádza niekdajšie mestečko Spiša, terajšia obec Vrbov, s drsným tatranským podnebím, priemernou ročnou teplotou 6 °C, nadmorskou výškou 700 m, zato s úrodným chotárom. Pôda vedela cez dlhé stáročia uživiť obyvateľov – dávala im prácu a obživu, bola ich životiteľkou.

Dejiny Vrbova sa začínajú písať od roku 1251, kedy sa prvýkrát písomne spomína. Položme si otázku. Obýval človek aj pred rokom 1251 územie Vrbova? Platí všeobecný poznatok, pre celý Spiš, teda aj pre naše územie, že táto časť Slovenska pod Tatrami bola osídlená od staršej doby kamennej, teda od praveku.

Sídliská boli menšie, nachádzali sa na niekoľkých miestach, z čoho čerpáme poznatky o najstaršom osídlení. Sú to predovšetkým archeologické nálezy – správy. Poznatky miestnych historikov – A. Glatz (kňaz), A. Kurnát, Humeník. Tvár terénu nám napovedá veľmi veľa (Kurejová dolina, les, údolie, rybníky).

Miesta najstaršieho osídlenia môžeme rozdeliť do troch lokalít:

- Les – údolie pozdĺž potoka
- Rybníky
- Intravilán obce

Prejdime si postupne tieto miesta.

Vo vrbovskom prednom lese v lokalite „Oberfeld“, kóta 845 m má názov Burg (hrad). Terasovitá úprava kopca napovedá, že šlo o opevnené hradisko, ktoré obýval kmeň Keltov – Kotíni.

Dolina pozdĺž lesného potoka poskytovala priaznivé životné podmienky pravekému a stredovekému človeku. Na tomto území bolo viac sídlisk.

Vysoký výhon – našli sa pamiatky – príbytky s ohniskami, črepy z hlinených nádob – asi z obdobia 4 000 rokov pred Kristom, črepy zo slovanských hrncov z 9. – 10. stor. po Kristovi – o ktorých hovorí správa z archeologického výskumu.

Dubový chrbát – sídlisko z mladšej doby rímskej – 3. – 4. storočie po Kristovi. Našli sa porušené praveké zemnicové príbytky.

Veľmi významné sídlisko z mladšej doby rímskej vo Vrbovskom lesíku pochádza pravdepodobne zo 4. – 5. storočia po Kristovi. Preskúmaný bol dom kolovej konštrukcie, v ktorom sa našli črepy z hlinených nádob, rozličné železné predmety, kostený hrebeň. Najdôležitejší bol nález časti hlineného kahanca. Na dne kahanca bola výzdoba s kresťanským symbolom. Pre dejiny kresťanstva na Spiši má mimoriadny význam, lebo dokazuje, že obyvatelia Spiša mali možnosť, hoci nepriamo, dostať sa do kontaktu s kresťanstvom cez jeho pamiatky takmer 500 rokov pred misiou sv. Cyrila a Metóda. Tieto údaje sú uvedené v správe z archeologického výskumu č. 11538/86 v dokumentácii Archeologického ústavu SAV v Spišskej Novej Vsi.

Ďalšie sídliská boli nad niekdajším sútokom Vrbovského a Žakovského potoka (dnešné rybníky). Našli sa praveké pamiatky z doby bronzovej (črepiny nádob, prepálená hlina) ako aj príbytok z doby rímskej a príbytok z veľkomoravského obdobia. (Archeologický prieskum – správa 1986)

V terajšom intraviláne obce bola osada v Kostolnej dolke – Kirchengrüdahen – dnešná Kúpeľská ulica, kde mohol byť už starší kostol.

Stopy po ďalšom sídlisku našli v roku 1956 pri kopaní základov domu č. 26 na Ružovej ulici. Polozemnica s množstvom úlomkov keramiky, zvieracích kostí, zubov. Črepy z hlinených nádob zachránil vtedajší riaditeľ školy, p. Majtner, ktorý ich odovzdal kňazovi A. Glatzovi, prostredníctvom ktorého sa dostali do Podtatranského múzea v Poprade.

Jozef Žemba, kronikár obce

Pozdrav

Z reči starších ľudí mnohí z nás vedia, že v minulosti sa najmä na dedine zdravil každý každému. Bolo jedno, či išlo o nejakú spoločenskú udalosť, pri ktorej sa stretla celá dedina, prípadne len určitá skupina ľudí, alebo o náhodné stretnutie s niekým, kto postával len tak pred domom, či o stretnutie pri práci. Okrem pozdravu si stretávajúci vymenili aj zopár slov. Niežeby mali menej práce, to určite nie. Iba doba, v ktorej žili nebola taká uponáhľaná.

Súčasnosť je úplne iná. Pozdrav akoby sa vytratil z nášho života, hoci je najjednoduchším, najelementárnejším spoločenským kontaktom, najzákladnejším prejavom zdvorilosti. Dokonca aj svojmu nepriateľovi sme povinní prejavíť bežné znaky spoločenského styku, ku ktorým pozdrav nesporne patrí. Pozdraviť je slušnosť, odpovedať povinnosť.

Najmä tí starší môžu potvrdiť, že od niektorých mladších, s ktorými sa stretávajú niekedy aj denne, sa pozdravu nikdy nedočkali a už ho ani neočakávajú. Niet pochýb, že v tomto prípade prejavuje mladý človek neúctu voči staršiemu. Takémuto človeku pravdepodobne nevštepovali základné zásady slušnosti, ku ktorým pozdrav neodmysliteľne patrí.

Veľa ráz sa stane, že človek pozdraví a odpovede sa nedočká. „Asi ma nepočul(a)“ pomyslí si (veď aj to sa stáva) a ďalej sa nad tým nezamýšľa. Keď sa však tá istá osoba neodzdraví ani na druhý, tretí a neviem koľký krát, začne uvažovať „prečo?“. S odstupom času sa dozviete, že dotyčný „neodzravujúci“ o vás počul niečo zlé, o čom ani vy sami neviete, že ste urobili, resp. povedali, preto vás zaradil do kategórie svojich nepriateľov a rozhodol sa, že mu nestojíte ani za to, aby vám odzdravil. Kde sa v tomto prípade podela slušnosť??? Čo v takomto prípade robiť? Myslím, že takého človeka nikdy nepresvedčíte svojimi argumentmi, aj keby boli neviem ako dobré a hlavne pravdivé, (proti ohováraniu a osočovaniu vám ani žiadne nepomôžu a proti klebetám sa nijako nemôžete brániť) že ste to, z čoho vás krivo obviňujú a ďalej o vás rozširujú, neurobili. Ostáva vám len – ďalej sa zdravíť a dúfať, že sa pozdravu z druhej strany dočkáte, alebo, ale to nedokáže každý, prejsť okolo druhého človeka tak, ako by bol len vzduch.

A. Dlugošová

Labuť a vrana

Bola raz čierna , ktorá chcela byť biela . Tak ako ostatné , aj ona žila na . Mohla mať pokojný život, lebo mala pevné a dobrú stravu, no nebola spokojná.

Pozorovala pôvabné , ako silnými krídlami rozrážajú za letu vzduch a ako sa pyšne nesú na vodnej hladine, a zatúžila byť jednou z nich.

„Kiežby som mala biele krídla a telo ako ,“ vzdychla si. „Prečo nemôžem byť ako ony? Keď sa budem veľmi usilovať, určite sa mi to podarí.“

Tak sa rozhodla, že sa premení na . Ako prvé opustila teplé na a šla bývať na breh rieky k .

Celé týždne ich sledovala, ako plávajú vo a vzlietajú k oblohe. Usilovala sa zapamätať si každý ich pohyb. Potom ich začala napodobňovať. Naučila sa plávať v tečúcej vode. Každý deň si prepierala čierne perie, aby zbelelo. Živila sa rovnakou potravou ako . No nič nepomáhalo. Jej telo bolo stále čierne. Potrava jej nešla k duhu a tak chudla a chudla.

Nakoniec si uvedomila, že z nej nikdy nebude. Sklamalo ju to tak, že odletela ďaleko od rieky a zomrela.

Deti píšú Bohu

Milý Bože
čakala som o Mojžišovi a
Miriam. Bábik ten malobe
dobrú sestru Delfam, keby
ju videl. Niektorí muvis
sestrky nevážia.

Amália
10 rokov

Milý Bože,
ako ide ďalej ten príbeh, čo
si stvoril chlapcov
a dievčatá? Musí byť nejaký
dôvod, prečo si urobil dva
rozsne druhý ľudia.

Ako
6 rokov

Milý Bože,
prečo majú chlapci tak radi
špinu? Myslim, že by
bývalo oveľa lepší, keby si
vyriešol ľudí a namiesto toho

Hamka
8 rokov

MILÝ BOŽE,

myslím, že keby si bol žena,
tak by si sa viac zapájal
do domácich práca ako napríklad
do varenia či upratovania.

A šitá

Karinka
9 rokov

Božiček
som milý dievčať. Som rada,
že nie som chlapce. Sú
protivný. Moja žienka bol
milý:

Božiček
Amelrefek
6 rokov

Vydáva: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Vrbov, 059 72 Vrbov 133

e-mail: dlugosa@gmail.com

Imprimatur udelil Mons. Prof. ThDr. František Tondra,

dňa 15.12.2006, pod číslom 26/2006

Zaregistrované na Ministerstve kultúry SR dňa 6.12.2006,

pod číslom RP 242/2006

Odborný konzultant: Mgr. Ing. Andrej Legutký

Šéfredaktor: Mgr. Ing. Alžbeta Dluhošová

Redakčná rada: Helena Kovalčíková, Marcela Hrebeňárová

Tlač: Tlačiareň Kežmarok –október 2007

Počet výtlačkov: 200